

۱- زیست بوم (بیوم) چیست؟

زیست بوم یک ناحیه وسیع جغرافیایی است که در آن، انواع خاصی از گیاهان و جانوران زندگی می کنند و ناحیه مشخصی را بوجود می آورند.

۲- هر زیست بوم از چه چیزهایی تشکیل شده است؟

از چند بوم سازگان (اکوسیستم) تشکیل شده است.

۳- وجود هر زیست بوم در یک ناحیه به چه عواملی بستگی دارد؟

به عوامل مختلفی چون آب و هوا و شکل ناهمواری ها، میزان ارتفاع زمین و جنس خاک بستگی دارد.

۴- کدام عامل مهمترین و بیشترین تأثیر در زیست بوم ها دارد؟

الف) آب و هوا (*) ب) شکل ناهمواری () ج) جنس خاک () د) باد ()

۵- از میان عناصر آب و هوایی، دو عنصر .. دما .. و .. بارش .. بر نوع و میزان پوشش گیاهی اثر می گذارد.

۶- آیا تغییر دما و بارش بر پوشش گیاهی یک منطقه تأثیر دارد؟

با تغییر دما و بارش از یک ناحیه به ناحیه دیگر، پوشش گیاهی تغییر می کند.

۷- کدام عامل جزء عوامل تنوع زیست بوم ها نیست؟

الف) آب و هوا () ب) شکل ناهمواری () ج) جنس خاک () د) باد (*)

۸- تأثیر دما و بارش در نوع و میزان پوشش گیاهی چیست؟

دما عامل مهمی در رویش گیاهان است و در مناطقی که دمای هوا بسیار پایین است، گیاهان نمی توانند برویند. میزان بارش نیز تأثیر زیادی بر میزان پوشش گیاهی یک منطقه دارد. علاوه بر میزان دما و بارش، عوامل دیگری چون طول مدت فصل خشک و تبخیر نیز در پوشش گیاهی مؤثرند.

۹- سطح زمین دارای چند زیست بوم است؟ هشت

۱۰- ناحیه توندرا در کجا قرار دارد؟

در نزدیکی قطب شمال و حاشیه اقیانوس منجمد شمالی .

۱۱- ناحیه توندرا چه ویژگی هایی دارد؟

- ✓ این ناحیه، زمستان های طولانی دارد و سرمای هوا در آن، بسیار شدید است، به طوری که به ۳۴ درجه سانتی گراد زیر صفر نیز می رسد.
- ✓ در این ناحیه، تابستان ها کوتاه و میانگین دما، حداکثر ۱۲ درجه سانتی گراد است.
- ✓ زمین های توندرا از یخ و برف پوشیده شده است. در تابستان با ذوب شدن یخ ها، در زیر خاک، باتلاق های کم عمق ایجاد می شود.
- ✓ در توندرا فقط گیاهانی چون خزه و گل سنگ می توانند برویند.
- ✓ بزرگ جثه ترین جانور توندرا، خرس قطبی است.

۱۲- در این ناحیه فقط گیاهانی چون خزه و گل سنگ می توانند برویند ؟ توندرا

۱۳- این ناحیه گسترده ترین زیست بوم جهان می باشد؟ تایگا

۱۴- در جنوب توندرا کدام زیست بوم قرار دارد؟ تایگا

۱۵- ناحیه تایگا در کدام قاره ها گسترش دارد؟

قاره های آسیا، اروپا و آمریکای شمالی.

۱۶- ناحیه تایکا چه ویژگی هایی دارد؟

- ✓ شش ماه از سال میانگین دما کمتر از صفر درجه است.
- ✓ بارندگی بین ۲۵۰ تا ۵۰۰ میلی متر و زمین همیشه مرطوب است.
- ✓ به داشتن جنگل های مخروطیان و سوزنی برگ ها معروف است.
- ✓ درختان این ناحیه، مانند کاج و سرو، همیشه سبزند و برگ ریزان ندارند.
- ✓ تقریباً تمام جنگل های کشور کانادا از نوع تایگاست.

۱۷- درختان این ناحیه مانند کاج و سرو همیشه سبزند و برگ ریزان ندارند؟

- الف) توندرا () ب) تایگا (*) ج) ساوان () د) بیابان ()

۱۸- جنگل های کدام منطقه بخش عمده ای از چوب نرم برای کاغذ را تأمین می کنند؟

- الف) توندرا () ب) تایگا (*) ج) ساوان () د) بیابان ()

۱۹- تمام جنگل های کدام کشور از نوع تایکا است؟

- الف) کانادا (*) ب) استرالیا () ج) آمریکا () د) برزیل ()

۲۰- جنگل های بارانی استوایی در کجا گسترده شده است؟

این زیست بوم در مجاورت خط استوا در چند قاره گسترده شده است.

۲۱- جنگل های طبقاتی مربوط به کدام زیست بوم است؟

- الف) توندرا () ب) جنگل های بارانی استوایی (*) ج) ساوان () د) بیابان ()

۲۲- ویژگی های زیست بوم جنگل های بارانی استوایی را بنویسید؟

- ✓ در این منطقه، هوا همیشه گرم، رطوبت حدود ۸۰ درصد و میزان بارندگی سالیانه ۲۵۰۰ میلی متر است.
- ✓ جنگل های بارانی استوایی چند طبقه اند. در زیر درختان بلندتر، درختان کوتاه تر و علف ها، که رشد بسیار سریعی دارند، وجود دارند.
- ✓ این زیست بوم بیشترین تنوع زیستی جهان را دارد و انواع حشره ها، پرندگان، خزندگان و پستانداران در آن زندگی می کنند.
- ✓ درختان شاه پسند (مانگرو)، نارگیل، قهوه سودانی، هوا و بامبو از جمله گیاهان این ناحیه اند.

۲۳- نمونه هایی از گیاهان ناحیه جنگل های بارانی استوایی را نام ببرید.

درختان شاه پسند (مانگرو)، نارگیل، قهوه سودانی، هوا و بامبو.

۲۴- کدام زیست بوم بیشترین تنوع زیستی جهان را دارد؟

جنگل های بارانی استوایی

۲۵- ساوان چگونه ناحیه ای است؟

ساوان منطقه علفزارها با درختان تک و منفرد است که در مجاورت جنگل های استوایی واقع شده است. بیشترین وسعت ساوان در قاره آفریقا است.

۲۶- ویژگی های ناحیه ساوان را بنویسید.

آب و هوای ساوان در تمام طول سال، گرم است و در آن، دو فصل خشک و مرطوب وجود دارد- ساوان از نظر تنوع جانوری بسیار غنی است- در ساوان، علف خواران تنومند چون گورخر، فیل، زرافه و کرگدن فراوان اند و گوشت خواران درنده، چون شیر از این گیاه خواران تغذیه می کنند.

۲۷- بیشترین وسعت ساوان در کدام قاره قرار دارد؟ قاره آفریقا

۲۸- کدام ناحیه دارای دو فصل خشک و مرطوب می باشد؟ ساوان

۲۹- درختان .. بائوباب .. از گونه های گیاهی مشهور ساوان هستند.

۳۰- بیابان به کجا گفته می شود؟

به سرزمین های خشکی که میزان بارندگی سالیانه آنها کمتر از ۵۰ میلی متر باشد، بیابان گفته می شود.

۳۱- بخش عمده ای از بیابان های گرم و خشک جهان در کجا واقع شده اند؟

در مجاورت مدار رأس السرطان و رأس الجدی واقع شده اند، مانند صحرا در آفریقا، ربع الخالی در عربستان و لوت در ایران.

۳۲- کدام بیابان جزء بیابان های سرد جهان است؟

الف) ربع الخالی () ب) گبی (*) ج) لوت () د) صحرا ()

۳۳- بیابان ها از نظر پوشش گیاهی چگونه اند؟

بیابان ها از نظر پوشش گیاهی فقیرند و فقط درختان یا بوته های خاردار، که در مقابل خشکی هوا و تبخیر مقاوم اند یا آب را در خود ذخیره می کنند، می توانند در آنجا زندگی کنند.

آبان ۱۴۰۵

@motaleat909

فعالیت های درس ۵

۱- با توجه به راهنمای نقشه، نام زیست بومهای توندرا، تایگا، جنگل‌های بارانی استوایی، ساوان و بیابان را روی نقشه در محل مربوط بنویسید.

در آمریکای مرکزی و جنوبی: هندوراس، کوبا، کلمبیا، اکوادور، برزیل، پرو، ونزوئلا

در آفریقا: کشورهای گابون، کنگو، زئیر، کامرو، نیجریه، غنا، ساحل عاج، لیبریا، سیرالیون، گینه و ماداگاسکار

در آسیا: هند، برمه، تایلند، کامبوج، مالزی، فیلیپین، قسمت‌هایی از چین و اندونزی

استرالیا: کشور استرالیا، گینه نو و بیشترین وسعت جنگل‌های بارانی استوایی را کشور برزیل دارد.

۲- با توجه به نقشه صفحه پیش و با مراجعه به یک اطلس، بگویند که جنگل‌های بارانی استوایی در کدام قاره‌ها و کشورها، وجود دارند و کدام کشور، بیشترین وسعت جنگل‌های بارانی استوایی را دارد.

جنگل‌های گرمسیری در نوار گرداگرد استوا قرار دارند، اکثراً در منطقه بین مدار راس‌السرطان (۲۳.۵ درجه عرض جغرافیایی) و مدار راس‌الجدی (۲۳.۵ درجه عرض جغرافیایی) قرار دارند. این ۳۰۰۰ مایل (۴۸۰۰ کیلومتر) نوار پهن استوا نامیده می‌شود.

در آمریکای مرکزی و جنوبی: هندوراس، کوبا، کلمبیا، اکوادور، برزیل، پرو، ونزوئلا

در آفریقا: کشورهای گابون، کنگو، زئیر، کامرو، نیجریه، غنا، ساحل عاج، لیبریا، سیرالیون، گینه و ماداگاسکار

در آسیا: هند، برمه، تایلند، کامبوج، مالزی، فیلیپین، قسمت‌هایی از چین و اندونزی

استرالیا: کشور استرالیا، گینه نو و بیشترین وسعت جنگل‌های بارانی استوایی را کشور برزیل دارد.

۳- کاربرگه شماره (۴) را در کلاس انجام دهید.

پاسخ بر عهده دانش‌آموز

۴- کاربرگه های شماره (۵) و (۶) را کامل کنید

پاسخ بر عهده دانش‌آموز

۵- فرض کنید قرار است به شما یک سفر رایگان همراه با گروهی از گردشگران طبیعت (اکوتوریست) جایزه بدهند. کدام زیست بوم را برای سفر انتخاب می‌کنید؟ چرا؟

جنگل‌های بارانی استوایی، به علت پوشش گیاهی مناسب و بارندگی

۶- به طور گروهی، یک برگه تبلیغاتی (بروشور) مسافرتی برای مسافران یکی از زیست بوم‌ها تهیه کنید. روی برگه، یک پیام جالب برای ترغیب گردشگران به مسافرت به آنجا بنویسید. چند تصویر جذاب از گیاهان یا جانوران آن ناحیه هم روی آن بچسبانید یا نقاشی کنید. در برگه تبلیغاتی خود درباره آب و هوا، جانوران و گیاهان آن منطقه مطالبی بنویسید و به مسافران توصیه کنید که هنگام سفر به آن منطقه، چه وسایل یا لباس‌هایی به همراه داشته باشند.

پاسخ بر عهده دانش‌آموز

